

POLICY HÄSTHÅLLNING OCH -HANTERING

Flyinge – Strömsholm – Wången (F/RS/W)

Policy gällande hästhållning och -hantering är viktigt ur flera aspekter. **Policyn syftar till att sätta hästens välbefinnande i centrum samt att arbetsuppgifterna löses på ett sätt som är säkert för häst och människa.** Policyn är en vägledning i arbetet med hästar, skall ständigt hållas levande och ska därför även uppdateras och utvecklas vidare. Den ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt följa gällande lagstiftning.

Personal vid Flyinge, Strömsholm och Wången ansvarar för att policyn kommuniceras och den gäller vid all skötsel, ridning, körning och hästhantering. **Policyn är att jämställa med arbetsplatsernas säkerhetsföreskrifter.**

Kunskap och gott omdöme kring hästen innebär att man förstår och delvis kan förutse hästens reaktioner samt visar ordningssinne och en god servicemedvetenhet. Arbetet med och kring hästen ska ske rationellt, effektivt, ekonomiskt, ergonomiskt riktigt och med för uppgiften lämplig klädsel. Svåra olyckor i samband med ridning eller hantering av häst, förekommer i de flesta fall beroende på slarv och i mer sällsynta fall p.g.a. okunskap.

Detta dokument är en beskrivning av det dagliga arbetet med hästar och har sin grund i Svenska Ridsportförbundets säkerhetsanvisningar samt är i linje med Svenska Ridsportförbundets, Svensk Travports samt Svenska Islandshästförbundets code of conduct.

Nya elever, studenter och ny personal ska sätta sig in i dokumentet samt reflektera över hur hästhållningen och hanteringen av hästen utförs på ett yrkesmässigt och professionellt sätt, dvs. vilket förhållnings- och arbetssätt skall jag ha för att lösa alla uppgifter så att hästens välbefinnande sätts i centrum och dessutom med ett säkerhetstänkande?

För att minska antalet framtida hästolyckor samt för att höja den yrkesmässiga standarden har personal och elever/studenter vid Hästnäringens Riksanläggningar ett särskilt ansvar som **normgivare. Riksanläggningarnas personal och elever/studenter visar i sitt arbete med hästar gott omdöme och är goda förebilder.**

Allmänna rutiner på RS/F/W

Servicemedvetenhet

Eftersom vi vill ge ett professionellt och välkomnande intryck hälsar vi på alla och hjälper de tillrätta som behöver det.

Klädsel/Utrustning

Personal, studenter, studerande, elever och deltagare bär klädsel med diskreta färger som ger ett yrkesmässigt, professionellt och säkerhetsmässigt intryck. Detsamma gäller utrustning till hästarna.

Smycken

Piercing i tungan eller på andra ställen i ansiktet är inte tillåtet. Övriga smycken bör vara diskreta, dvs ej hängande eller lösa smycken, för att inte kunna utgöra en säkerhetsrisk.

Mobiltelefon

Mobiltelefon används inte till häst eller vid hanterande av häst. Det är inte tillåtet att tala i mobiltelefon under lektionstid (undantag kan vara under tid för häst- och anläggningsvård om det finns giltigt skäl). Med omdöme kan personal svara i mobiltelefon till häst och använder då handsfree med hörlurar där endast en hörsnäckla används.

Hundar

Elevers hundar får inte vistas i anläggningarnas utbildningslokaler under skoltid. Lektionssalar, ridhus och ridbanor ska vara fria från hundar. Det är tillåtet att ha hundar på läktare, under förutsättning att de inte stör verksamheten. Koppeltvång råder på anläggningarna.

Tävling av skolhäst

Policy gällande tävling av skolhäst är särskilt framtagen av respektive anläggning.

Ridning på Riksanläggningarna

Vid ridning ska hänsyn tas till anläggningens status som riksanläggning och utbildningsanstalt med nationellt ansvar för häst och ryttarutbildning.

- Hästar som rids på anläggningarna ska ridas enligt nationellt vedertaget system baserat på Ridhandboken och utbildningsskalan.
- Hästar ska ridas på ett sätt som är förenligt med god ryttarkänsla, respekt för hästen i ett etiskt och säkerhetsmässigt korrekt system.
- Hästar ska ha normalanpassad utrustning. Hjälpstyglar av olika slag, med undantag av martingal med löpande ringar, ska undvikas om inte särskilt tillstånd ges av Ridlärare. Teknikskydd kan användas efter samråd med ridlärare.
- All unghästutbildning ska i möjligaste mån ske utomhus vår till höst, definierat som att från det att tjälen släpper till dess att tjälen åter tar vid. Longering eller dylikt kan ske inomhus innan ridning eller utomhus om så krävs.
- Råd och anvisningar som ges av Stallmästare och/eller rid- körlärare, stallchefer/stallförmän ska respekteras.

Säkerhetsrutiner

Kläder och Personlig skyddsutrustning

Hästhantering

Ändamålsenlig klädsel se ridning, jeans och arbetsbyxor tillåtna, grova skor, stålhätta rekommenderas. Undantag är vid träning och uppvisning av häst vid hand, då lättare skor kan användas. Vid veterinärkontroll och häst vid hand bärs hjälm och handskar. Vid hantering av hingstar, unghästar (<3år) och konvalescenter utomhus eller i ridhus, används hjälm. Handskar bör användas men vid hantering av hingstar, unghästar (<3år) och konvalescenter skall handskar bäras.

Stallarbeta

Ändamålsenlig klädsel se ridning, jeans tillåtna, grova skor, stålhätta rekommenderas. Uppsatt hår. Handskar bör användas. Hörlurar eller hörsnäcka bärs inte under häst- och anläggningssvård eller hantering av häst.

Klädseln ska ge ett yrkesmässigt professionellt och säkerhetsmässigt intryck. Vid arbete i lösdriftssystem är elever/studenter inte tillåtna att arbeta ensamma. Hjälms används enligt anvisning från stallchef/stallförman.

Arbete i Smedjan

För arbete i smedjan gäller ändamålsenlig klädsel såsom lämpliga långbyxor, skyddsskor med stålhätta, neutral t-tröja, pikétröja eller skjorta och vid behov varmare tröja, väst eller jacka. Klädseln ska ge ett yrkesmässigt, professionellt och säkerhetsmässigt intryck. Uppsatt hår. Ringar eller andra smycken som utgör en säkerhetsrisk får ej bäras. Hörlurar eller hörsnäcka bärs inte under smidesarbete eller hantering av häst. Övrig skyddsutrustning enligt anvisning från ansvarig lärare.

Ridning

Hjälms (CE-märkt), ridbyxor, ridstövlar (som passar i stigbyglarna) eller ridskor av nått modell (skor med stålhätta rekommenderas ej vid ridning), då tillsammans med shortchaps av stövelskafttyp utan fransar. Helchaps tillåtet vid kall väderlek. Tröja med krage bör bäras t.ex. polo, piké eller skjorta. Islandshästelever/travelever kan använda klädsel anpassade till sin disciplin.

Handskar bör bäras och håret ska vara uppsatt.

Sporrar får ha en längd av högst 3 cm och skall vara trubbiga. Personal kan ge dispens gällande sporrar. Sporrar får ej användas på islandshäst.

Skyddsväst är obligatorisk vid unghästridning av gymnasieelever samt vid all hoppning för alla under 18 år (gäller RS/F). För övriga elever/studenter och deltagare är skyddsväst en rekommendation enligt ovan. Skyddsväst är obligatorisk vid all terränghoppning. För övrigt rekommenderas skyddsväst. Luvtröja, luvjacka och halsduk är tillåtet vid ridning men skall vara av sådan modell att säkerheten inte försämras. Personal kan bedöma detta.

Körning

Vid körning används alltid hjälm och handskar. Trav: körhjälm och körglasögon. Körkläder anpassade till väderlek och säsong. Lämpliga skyddsskor med klack.

Longering, tömkörning, lösgalopp och löshoppning

Ändamålsenlig klädsel se ridning, hjälm, pisk, handskar och lämpliga skor.

Reflexer

Reflexer används vid ridning i mörker, *även till och från ridhus*. Hästar vistas utomhus efter mörkrets inbrott endast vid förflyttning mellan stall och ridhus. Särskilda skäl kan finnas för att vissa hästar har hagvistelse efter mörkrets inbrott. Stallförman/Stallchef avgör detta.

Hantering av hästar**Leda häst****Utrustning**

Träns med tyglar eller grimma med kedjegrimskaft. Hästar yngre än fyra år (ej föl), hingstar, konvalescenter och svårhanterade hästar leds med longerlina med kedja (hingst med lina alt. hingstkedja) används. Kedjan placeras under hästens underkäke alternativt över nosryggen. Med undantag av häst som "ej klarar av" kedja. (F/RS)

Trav- och islandshästar leds med grimma och grimskaft, kedja vid behov och enligt anvisning. (W)

Genomförande

En häst i taget förs kontrollerad och korrekt med föraren vid hästens bog. Tvåhandsfattning med grimskaft gäller. Är hästen utrustad med träns leds den med tygeln nedtagen, fäst upp ev. martingaldel. Med kandar leds hästen med bridongtygeln nedtagen. Häst med sadel leds med stigbyglarna uppdragna.

Personal får då det är lämpligt, efter övervägande, leda två hästar tillsammans. Gäller även anställda hästskötare och stipendiater. Stallchef/Stallförman avgör detta från fall till fall.

Genom dörr

Öppna dörren helt och ställ upp den med därför avsedd hake. Därefter stängs dörren. Vid smal passage gå före hästen samt var uppmärksam så att inte del av utrustning fastnar i något.

I stallgång

Grimma och grimskaft används. Hingstar leds med kedja.

Hagutsläpp**Utrustning**

Se leda häst.

Genom grind

För in hästen och vänd den med huvudet mot grinden. Stäng grinden - släpp hästen - backa ett steg och gå lugnt därifrån.

Släpp av flera hästar

För in alla hästar samtidigt i hagen. Hästarna ställs upp med säkerhetsavstånd (minst 3 meters lucka). Vänd dem mot staketet med avstånd 2 m från staketet, håll vänster hand över nosryggen, öppna nackremmen och lossa kedjan, släpp samtidigt på given signal.

Stängd grind

Grinden hålls stängd även när hagen är tom. Observera att översyn av hagen skall ha skett före släpp. Översynen ansvarar den för som släpper häst i hagen.

Gräshagar

Gräshagar används enligt anvisning av stallchef.

Ridning**Upp- och avsittning**

I ridhus/på ridbana sker upp- och avsittning på medellinjen, utanför stall med hästens bakdel mot staldörren. Två eller fler ryttare ställer upp på en linje och upp-/avsittning sker samtidigt.

På- och avklädning av jackor och täcken sker avsuttet eller om annan person håller i hästen. Klädsel och täcken placeras på avsedd plats i ridhus/på ridbana.

Uppsittningspallar ska vara placerade på avsedd plats.

Ridhus

Vid inträde i ridhus, knacka, invänta svar, fråga om du kan komma in. Vid utträde, gör övriga ryttare uppmärksamma.

Regler

Vedertagna regler för ridhuset/ridbanan förväntas bli respekterade.

Alla hjälptyglar, utom martingal med löpande ringar, ej tillåtna om inte tillstånd ges av ridlärare.

Hoppning

Skolans elever/studenter hoppar rivningsbara och fasta hinder endast på lektionstid. Bommar på marken och cavalettibockar får användas av elev/student utanför lektionstid om situationen tillåter och efter instruktion av ansvarig ridlärare.

Ridlärare kan ge dispens till elever/studenter att hoppa självständigt men som i alla andra sammanhang aldrig ensamma.

Löshoppning

Bygg upp tydliga och säkra avspärrningar enligt gängse normer. Löshoppning sker alltid med ansvarig lärare.

Uteridning

Uteridning sker två och två eller i grupp enligt anvisning från lärare eller stallchef/stallförman. Personal har tillåtelse att rida ensamma. Ensamridning för elever/studenter kan endast ske med dispens från personal vid det aktuella tillfället.

Hästar framföres i par eller flera i kolonn där vänster tätryttare har ansvaret för ordningen i avdelningen. Färdmeddelande med vem som rider ut, när man rider, var man rider och mobilnummer lämnas i respektive hemstall på whiteboardtavla innan uteritt påbörjas. Mobiltelefon medförs med ljud och vibrator avstängt, för att kunna användas vid eventuell olyckshändelse. Vid all ridning ute gäller; sakta av till skritt och lämna plats vid möte av annat ekipage eller gående. Trafikregler respekteras. Ridningen anpassas efter den minst rutinerade ryttaren/hästen. Barbackaridning tillåts ej. Islandshästelever har efter utbildning tillåtelse att rida med handhäst.

Tider

Ridning som sker efter skoltid på vardagar (17.00) ska vara avslutad senast före kvällsfodring. I annat fall endast efter överenskommelse med stallchef/ ridlärare. Helger är all ridning för elever/studenter avslutad kl. 17.00, undantagsfall 20.00 efter överenskommelse med personal. Om riddillstånd efter 17.00 har givits kontaktar eleven/studenten personal när ridpasset är avslutat.

Longering

Longering av häst sker i Spottlådan eller på Tågbanan(RS), Lilla ridhuset, Wallenberghallen eller i mån av plats Melonbanan (Flyinge), longeringsvolterna eller i ridhuset (W). Vid förflyttning från stall till longeringsplats används korrekt hanterad longerlina, hästen skall ej vara inspänd. Personal och stipendiater har tillåtelse att med omdöme även longera i andra ridhus/ridbanor.

Körning

Vid körning selas hästen på stallgången eller uppbunden i boxen. Anspänning på medellinje i ridhus eller på ridbana, i övrigt på plats anvisad av lärare. Skritt på stallbacken gäller vid utkörning och inkörning till stallet.

In och utkörning på travbanan sker alltid i skritt. Vid körning skall minst en fot alltid vara placerad i fotstegen.

Utbildade par- och fyrspannshästar får ledas parvis.

Externa hästar

Hantering och ridning av hästar som inte är uppstallade på anläggningen omfattas av policyns ramar. Dock gäller ej försäkringsskydd, i händelse av olycka, för elev/student om hästen ej ingår i någon kurs.

Lastning

Träns med tyglar eller grimma med kedjegrimskraft. (F/RS) Trav- och Islandshästar lastas med grimma och grimskraft, kedja vid behov och enligt anvisning. (W) Hjälms vid lastning av hingstar, unghästar och främmande hästar. Lastning genomförs på ett vedertaget och lugnt sätt med iakttagande av god säkerhet. Vid lastning av unga, oerfarna, svåra och okända hästar skall man alltid vara minst två personer.

Stallet

F/RS/W följer djurskyddslagstiftningens krav på hållande av häst. Anläggningarna är godkända enligt 16 § DL.

Ordning

Grundläggande för en säker hästverksamhet är att hela anläggningen präglas av god ordning.

Vid ridning förvaras täcken, borstar m.m. på därför avsedd plats.

Stallgången är alltid fri från föremål.

Golvet i sadelkammaren hålls städlat och tomt.

Radio används endast enligt stallchef/stallförman på **låg** volym. Radion ska vara godkänd för djurstallar.

Kratsa ur hovarna innan hästen tas ut ur boxen. Ta ur strö från man och svans samt borsta av hästen. Alla redskap och all utrustning förvaras på därför avsedd plats.

Skötsel

Hästar sköts i respektive box eller i avsedd skötselplats.

Vid mockning, skötsel och hantering av häst i box binds hästen alltid upp i därför avsedd ring. Bind upp hästen kort (ca 40 cm) så att den inte kan fastna, alt. sker mockning med stängd boxdörr eller kedja i öppningen. När hästen fångas eller släpps står skötaren mellan hästen och boxdörren, för att undvika att bli instängd.

Kontroll av stallet

När man kommer till stallet på morgonen bör man iaktta vissa saker:

Stallluft	Vi eftersträvar en jämn temperatur, med god luftomsättning.
Stämning	Notera om det finns något tecken på oro eller om någon häst visar annat avvikande beteende.
Ordning	Kontrollera att all inredning är hel samt kontroll om ströbäddarna är som vanligt.
Vattenkoppar	Kontrollera vattenkopparnas funktion och krubborna vid varje mockningstillfälle. Rengör vattenkoppar och ev. vattenhinkar varje dag.
Avvikelserapport	Vid avvikelser rapporteras detta omgående till ansvarig stallchef.

Hästens dagliga vård

Basskötsel	Hästen får en basskötsel, visitation och rykt , varje dag för att må bra.
Checklista	<ul style="list-style-type: none"> • Hästen binds upp vid all skötsel • Visitera • Massera bort all smuts, svett, lösa hår med gummiskrapa • Borsta av och rykta. • Hasspetsar kan rengöras med blöt svamp • Rengör man och svans samt under svansrot. Plocka halm/spån ur svansen. Var sparsam med att borsta svansen • Håll rent runt ögon och näsborrar • Tvätta skapet vid behov • Kratsa hovarna och vid behov, skölj bort sand, lera och träck.
Frisering	Sker enligt stallchefs/stallförmans anvisningar.
Tvätt av häst	Tvätta bort gula fläckar på skimlar. Tvätt av hela hästen sker enligt anvisning av stallchef, hästen hålls i första hand ren genom rykt.
Klippning och täcken	Tänk på att klippning och behov av täcken varierar individuellt och med inhysningsform. Klippning och täckning sker enligt stallchefs/stallförmans anvisningar. Skyddshår runt nos får ej tas bort.

Visitation	Noggrann visitation kan göra att du på ett tidigt stadium kan upptäcka begynnande skador och hinna förebygga dessa. Hästarna visiteras i anslutning till stalltjänst samt före och efter ridning. Alla skador, brister i hovbeslag etc. anmäls till stallchef/stallförman och/eller berörd ridlärare. Häst som uppvisar sjukdomssymptom eller verkar trött tempas och ev. feber anmäls. Normaltemperatur skall tas fram för varje individ.
-------------------	--

Mundering – puts

Utrustning	För såväl skolans som medförda hästar gäller att de bär utrustning av diskret vedertagen typ. RS/F/W schabrak används endast till RS/F/W skol-/utbildningshästar. Elev som önskar rida eller köra med egen utrustning på skolans hästar får göra detta efter lärares medgivande. Unghästarnas sadlar är utrustade med säkerhetsstigbyglar.
Skick	Utrustningen hålls hel och ren. Noggrann puts av mundering sker direkt efter varje rid- och körpass för att därefter hängas upp på avsedd plats efter vedertagen modell.

Hästens hälso- och sjukvård

Ansvar	Ansvar för riksanläggningens hästar åvilar personal och ledning. Student/elev utför inte på eget initiativ behandlingar (undantag tvätt av småsår). Om hästen blir sjuk kontaktas stallchef, på helgen beredskapspersonal. Endast personal tillkallar veterinär.
Sjukvård	Brister i stallarnas sjukskåp jämfört med inventarielistan anmäls till stallchef/stallförman. Förbandsmaterial från sjukskåpen används till skolhästar.
Medicinering	Skolans veterinär är ytterst ansvarig för medicinering. Läkemedel hanteras på ett säkert sätt. Vid medicinering i fodret iakttas stor noggrannhet för att minimera risken för dopning av annan häst. Boxen märks tydligt upp att hästen är under medicinering.
Smittskydd	Smittskyddsplan finns individuellt på varje anläggning.
Hygienregler	Jordbruksverkets hygienregler skall följas. Iaktta god handhygien.
Placering	Häst förflyttas inte till annan box utan stallchefs/stallförmans medgivande.

Ansvariga för rutiners efterlevnad och behöriga att medge undantag:

VD, verksamhetschef, stallmästare, utbildningschef, stallchef/stallförman och lärare.
Specifika häst- och anläggningsvårdsrutiner se annat dokument.

Välkommen till en lärarik tid på en av Sveriges tre Riksanläggning!